

การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง กล้วยหอมทองที่ทำยาง ของโรงเรียน
เขื่อนเพชร (ชลประทานสงเคราะห์) จังหวัดเพชรบุรี โดยใช้
กระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม
Development of Local Curriculum on Golden Banana in Thayang
of Khueanphet school in Phetchaburi province Applying
Participatory Action Research

¹กาญจนาภา เมืองโพธิ์, ²กาญจนา บุญส่งและ ³ไพรัช มณีโชติ
¹Kanjanapa Muangpho, ²Kanchana Boonsong
and ³Pairat Maneechot

มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี, ประเทศไทย
Phetchaburi Rajabhat, Thailand.

Kipooh30@gmail.com

Received: January 15, 2022; Revised: February 20, 2023; Accepted :April 24, 2023

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาองค์ความรู้ท้องถิ่น เรื่อง กล้วยหอมทองที่ทำยาง จังหวัดเพชรบุรี 2) พัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง กล้วยหอมทองที่ทำยาง ของโรงเรียนเขื่อนเพชร (ชลประทานสงเคราะห์) และ 3) ศึกษาผลการใช้หลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง กล้วยหอมทองที่ทำยาง โรงเรียนเขื่อนเพชร (ชลประทานสงเคราะห์) โดยใช้กระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 1 คน ครูผู้สอน จำนวน 2 คน นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – 6 จำนวน 13 คน ผู้นำชุมชน จำนวน 1 คน ประธานคณะกรรมการสถานศึกษา จำนวน 1 คน ราษฎรชาวบ้าน จำนวน 5 คน และผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 2 คน รวมทั้งสิ้น 25 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสัมภาษณ์ แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบบประเมินทักษะการปฏิบัติ และแบบประเมินคุณลักษณะอัน

¹ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

² อาจารย์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

³ อาจารย์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

พึงประสงค์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ ส่วนการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา ผลการวิจัย พบว่า

1. องค์ความรู้ท้องถิ่น เรื่อง กล้วยหอมทองที่ท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี ประกอบด้วย 1) บริบทของอำเภอท่ายาง 2) ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ของกล้วยหอมทองที่ท่ายาง 3) วิธีการปลูกกล้วยหอมทอง 4) การแปรรูปกล้วยหอมทองที่ท่ายาง และ 5) การตลาด

2. การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง กล้วยหอมทองที่ท่ายาง ของโรงเรียนเขื่อนเพชร (ชลประทานสงเคราะห์) จังหวัดเพชรบุรี ประกอบด้วย องค์ประกอบของหลักสูตร หน่วยการเรียนรู้ และแผนการจัดการเรียนรู้ ผลการทดลองใช้หลักสูตร พบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน คิดเป็นร้อยละ 48.65 นักเรียนมีทักษะการปฏิบัติในระดับดี และมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ระดับดี ผลการประเมินหลักสูตรจากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง พบว่า หลักสูตรท้องถิ่นมีประสิทธิภาพเป็นไปตามหลักการและจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้

คำสำคัญ: การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น, กล้วยหอมทองที่ท่ายาง, การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม

Abstract

The objectives of this research were 1) to research indigenous knowledge of golden bananas in Tha Yang, Province of Phetchaburi 2) Create a local lesson plan for Tha Yang of Khuean Phet School (Chonprathan Songkhro) about golden bananas, and 3) research the outcomes of Tha Yang's use of the local lesson plan. Khuean Phet School (Irrigation) is conducting research through participatory action. process. The target groups were 1 school administrator, 2 teachers, 13 students in grades 4-6, 5 local philosophers, 1 community leader, 1 chairman of the school committee, and parents. 25 individuals in all, 2 students. Learning accomplishment tests and interview forms were used as research tools. Practice the desirable features assessment form and the skill assessment form. Percentage, mean, and standard deviation were the statistics employed in data analysis. and content analysis was employed in the examination of qualitative data. The results indicated that

1. Tha Yang Phetchaburi Province local knowledge about golden bananas includes 1) the context of Tha Yang District, 2) the botanical characteristics of the Hom Thong Banana at Tha Yang, 3) the cultivation methods of the Hom Thong Banana at Tha Yang, 4) the processing of the Hom Thong Banana at Tha Yang, and 5) marketing.

2. Development of a local curriculum on golden bananas at Tha Yang Khuean Phet School in Phetchaburi Province includes curriculum components. Learning plans and learning units The curriculum trial results revealed that students had higher learning achievement after learning than before. Good practical skills were demonstrated by 48.65% of the students. and have desirable qualities at a high level The results of the

curriculum evaluation found that the local curriculum was effective in accordance with the established principles and objectives.

Keywords: local curriculum development, golden bananas at Tha Yang, participatory action research

บทนำ

หลักสูตรท้องถิ่นเป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรสถานศึกษา ซึ่งในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 และ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562 ได้กล่าวถึงการจัดทำหลักสูตรในมาตรา 27 วรรคหนึ่ง ไว้ว่า “ให้คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อความเป็นไทย ความเป็นพลเมืองที่ดีของชาติ การดำรงชีวิต และการประกอบอาชีพตลอดจนเพื่อการศึกษาต่อ” และในมาตรา 27 วรรคสอง กำหนดไว้ว่า “ให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีหน้าที่จัดทำสาระของหลักสูตรตามวัตถุประสงค์ในวรรคหนึ่งในส่วนที่เกี่ยวกับสภาพปัญหาในชุมชนและสังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น คุณลักษณะอันพึงประสงค์เพื่อเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ” (กระทรวงศึกษาธิการ, 2553 : 10) จากข้อความข้างต้นสถานศึกษาต้องมีบทบาทในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ซึ่งจะต้องนำสาระการเรียนรู้จากหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มาบรรจุในหลักสูตรสถานศึกษา และนำสาระการเรียนรู้อีกส่วนหนึ่งจากสภาพปัญหาในชุมชน สังคม และภูมิปัญญาท้องถิ่น มาบรรจุในหลักสูตรสถานศึกษา ซึ่งประกอบด้วยสาระการเรียนรู้ 2 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 สาระการเรียนรู้จากหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มาบรรจุไว้ประมาณ 70% และส่วนที่ 2 สาระการเรียนรู้เพิ่มเติมจากท้องถิ่น ประกอบด้วยสภาพปัญหา ความต้องการของท้องถิ่น ตลอดจนภูมิปัญญาท้องถิ่นประมาณ 30% โดยเหตุนี้หากหลักสูตรที่สร้างมีจุดมุ่งหมายสำหรับใช้ในชุมชนแห่งหนึ่งแห่งใด โดยเฉพาะก็ย่อมจะสามารถตอบสนองต่อความต้องการของสังคมได้มากที่สุด ซึ่งผู้ใช้หลักสูตรมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตร (กาญจนา บุญส่ง และนิภา เพชรสม, 2556 : 76) หลักสูตรท้องถิ่นเป็นหลักสูตรที่สถานศึกษาจัดทำขึ้น โดยมีรายละเอียดเนื้อหาสาระที่สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการเฉพาะท้องถิ่น เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เรื่องราวของตนเอง เศรษฐกิจ อาชีพ และสังคม ตลอดจนภูมิปัญญาท้องถิ่นอย่างลึกซึ้ง ทั้งสามารถนำประสบการณ์มาพัฒนาความเป็นอยู่ในการดำรงชีวิต อาชีพ และสังคมให้ดีขึ้น

จากการศึกษา การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participatory Action Research หรือ PAR) พบว่า เป็นการศึกษาค้นคว้าหาความรู้เพื่อแก้ไขปรับปรุงปัญหาที่เกิดขึ้น ด้วยการให้นักวิจัยและทีมผู้วิจัย ร่วมมือร่วมใจดำเนินการวิจัยทุกขั้นตอน เพื่อพัฒนาสิ่งหนึ่งสิ่งใดในพื้นที่การวิจัยให้ดีขึ้นอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งมีขั้นตอนที่สำคัญได้แก่นักวิจัยทำการศึกษาประเด็นปัญหาการวิจัยที่มีปัญหาอยู่แล้วในชุมชน การกำหนดพื้นที่ในการวิจัย การกำหนดตัวแปรในการวิจัย การเตรียมความพร้อมของกลุ่มเป้าหมายที่จะเข้ามามีส่วนร่วมในการปฏิบัติการวิจัย ซึ่งเป็นการคัดเลือก

ที่วิจัยที่มีความมุ่งมั่น สนใจ โดยการออกแบบการวิจัยตามหลักความเสมอภาค และความเป็นประชาธิปไตย การเก็บรวบรวมข้อมูล การประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลถึงข้อค้นพบที่ได้รวมทั้งแนวทางการปรับปรุงแก้ไข การนำผลไปสู่การปฏิบัติจริง เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่ยั่งยืนในพื้นที่การวิจัยนั้นต่อไป (ธีรวิทย์ เอกะกุล, 2552 : 66-72)

กล้วยหอมทองที่ทำยาง เป็นผลไม้เศรษฐกิจที่สำคัญของอำเภอทำยาง จังหวัดเพชรบุรี ซึ่งบริเวณโดยรอบชุมชนทำยางส่วนใหญ่ปลูกกล้วยหอมทอง และมีพื้นที่ปลูกกล้วยหอมทอง จำนวน 1,500 ไร่ เกษตรกร 350 ราย โดยการปลูกกล้วยหอมทองของอำเภอทำยาง จะเน้นเรื่องมาตรฐานสากล มาตรฐานสินค้าที่ได้รับ เช่น ออ., GAP, GMP, HACCP เป็นต้น ตลอดจนการบริหารจัดการแปลงปลูกอย่างเข้มงวดตามมาตรฐานสากล โดยมีเจ้าหน้าที่จากสหกรณ์ผู้บริโภคได้ กรุงโตเกียว ประเทศญี่ปุ่น มาควบคุมคุณภาพการปลูก พร้อมกับดูแลแปลงปลูกกล้วยหอมทองด้วย ฉะนั้น คุณภาพของกล้วยหอมทองจึงเป็นมาตรฐานเดียวกัน และมีเอกลักษณ์เฉพาะตัว คือ มีสีเหลืองนวลเหมือนทองคำ ผลใหญ่ รสชาติหวาน เนื้อแน่น มีกลิ่นหอม และปลอดภัยพิษ และมีการนำกล้วยหอมทองที่ทำยางมาทำผลิตภัณฑ์แปรรูป เพื่อส่งออกสู่ตลาดภายในประเทศ และประเทศญี่ปุ่นที่เป็นตลาดของกล้วยหอมทองที่ใหญ่ที่สุด นอกจากนั้น ยังมียอดการส่งขายให้แก่ห้างที่มีชื่อเสียง และร้านสะดวกซื้อทั่วประเทศเป็นจำนวนมาก อาทิ ร้านเซเว่น จัสโก้ เดอะมอลล์ฟู้ดแลนด์ แฟมิลีมาร์ท ท็อปซูเปอร์มาเก็ต บิ๊กซี พูจี เป็นต้น (สหกรณ์การเกษตรทำยาง, 2564 : 1)

บริบทชุมชนทำยาง จังหวัดเพชรบุรี มีลักษณะภูมิประเทศ เป็นที่ราบลุ่ม ดินปนทราย เป็นพื้นที่เหมาะแก่การทำเกษตร เพราะมีแม่น้ำเพชรบุรีไหลผ่าน มีวัดในตำบลจำนวน 4 แห่ง ประชาชนส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ สภากศักคม มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ซึ่งกันและกัน อยู่ร่วมกันอย่างสามัคคี มีไมตรีจิตที่ดีต่อกัน และมีอาชีพหลักคือ อาชีพเกษตรกรรม ได้แก่ ทำนา ทำไร่ ทำสวน เลี้ยงสัตว์ ปลูกกล้วยหอมทอง มะนาว และพืชผักต่างๆ บริเวณโดยรอบชุมชนทำยางส่วนใหญ่ปลูกกล้วยหอมทอง ซึ่งนับว่ากล้วยหอมทองเป็นผลไม้เศรษฐกิจและเป็นสินค้าส่งออกรายได้สูงสุดของอำเภอทำยาง จังหวัดเพชรบุรี (สหกรณ์การเกษตรทำยาง, 2564 : 1)

โรงเรียนเขื่อนเพชร (ชลประทานสงเคราะห์) ตั้งอยู่ 399 หมู่ 6 ตำบลท่าคอย อำเภอทำยาง จังหวัดเพชรบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 เป็นโรงเรียนประชารัฐ และโรงเรียนดีประจำตำบลมีบุคลากรในโรงเรียนทั้งหมด 9 คน เปิดสอนตั้งแต่อนุบาลปีที่ 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีนักเรียนจำนวน 62 คน บริเวณชุมชนโดยรอบโรงเรียนปลูกกล้วยหอมทองจำนวนมาก ประกอบกับโรงเรียนมีพื้นที่ปลูกกล้วยหอมทอง จำนวน 2 ไร่ แต่ไม่มีการนำองค์ความรู้เกี่ยวกับกล้วยหอมทองมาจัดทำเป็นหลักสูตรท้องถิ่นมาใช้ในการเรียนการสอน เพื่อให้ นักเรียนได้ศึกษาเรื่องกล้วยหอมทอง ซึ่งเป็นอาชีพในท้องถิ่น นอกจากนี้ยังมีปราชญ์ชาวบ้านที่มีความรู้ เรื่อง การปลูก การดูแล การแปรรูป และการตลาดเกี่ยวกับกล้วยหอมทอง ผู้วิจัยจึงได้ทำการวิจัยเรื่องการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง กล้วยหอมทองที่ทำยาง เพื่อให้ นักเรียนสามารถปฏิบัติการปลูกกล้วยหอมทองได้จริง มีเจตคติที่ดี และเห็นคุณค่าของกล้วยหอมทอง ตลอดจนรู้จักนำสิ่งที่มีอยู่ในท้องถิ่นมาเพิ่มคุณค่า และเพิ่มรายได้ในการประกอบอาชีพการปลูกกล้วยหอมทอง รวมทั้งนักเรียนสามารถรู้จักพึ่งพาตนเองและอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ตามหลักปรัชญาของ

เศรษฐกิจพอเพียง และเพื่อปลูกฝังให้นักเรียนมีอาชีพที่ควรอนุรักษ์ในท้องถิ่น นอกจากนี้เพื่อให้ นักเรียนได้เรียนรู้เกี่ยวกับ กลยุทธ์การตลาด 4P ผู้วิจัยจึงได้เพิ่มกลยุทธ์การตลาด 4P ได้แก่ Product (ผลิตภัณฑ์) Price (ราคา) Place (ช่องทางจัดจำหน่าย) Promotion (การส่งเสริมการขาย) เพื่อนำมาวางกลยุทธ์ทางการตลาดให้สอดคล้อง เหมาะสม และดึงดูดลูกค้าเพื่อสร้างยอดขาย ให้ได้มากที่สุด

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น แสดงถึงความสำคัญและความจำเป็นของการพัฒนาหลักสูตร ท้องถิ่น และการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม ผู้วิจัยเห็นสมควรว่าโรงเรียนเขื่อนเพชร (ชลประทานสงเคราะห์) ควรมีการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง กล้วยหอมทองที่ท่ายาง โรงเรียน เขื่อนเพชร (ชลประทานสงเคราะห์) โดยใช้กระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม เพื่อให้ นักเรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง และเกิดความตระหนัก เห็นคุณค่า สำนึกรักผูกพันกับ ท้องถิ่น มีความภาคภูมิใจในท้องถิ่นของตนเอง รวมทั้งสามารถนำไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อ การประกอบอาชีพที่สามารถดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างยั่งยืน

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาองค์ความรู้ท้องถิ่น เรื่อง กล้วยหอมทองที่ท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี
2. เพื่อพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง กล้วยหอมทองที่ท่ายาง ของโรงเรียนเขื่อนเพชร (ชลประทานสงเคราะห์) จังหวัดเพชรบุรี โดยใช้กระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม
3. เพื่อศึกษาผลการใช้หลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง กล้วยหอมทองที่ท่ายาง โรงเรียนเขื่อนเพชร (ชลประทานสงเคราะห์) จังหวัดเพชรบุรี โดยใช้กระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 1 คน ครูผู้สอน จำนวน 2 คน ผู้นำชุมชน จำนวน 1 คน ประธานคณะกรรมการสถานศึกษา จำนวน 1 คน ประชาชนชาวบ้าน จำนวน 5 คน ผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 2 คน และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – 6 จำนวน 13 คน รวมทั้งสิ้น 25 คน โดยกลุ่มเป้าหมายมาจากการเลือกพื้นที่เป้าหมาย อำเภอท่ายาง จังหวัด เพชรบุรี และโรงเรียนเขื่อนเพชร (ชลประทานสงเคราะห์) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 ซึ่งเป็นโรงเรียนที่ผู้วิจัยปฏิบัติราชการอยู่

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา เนื้อหาที่นำมาพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เป็นเรื่องเกี่ยวกับ กล้วย หอมทองที่ท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี โดยดำเนินการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นในลักษณะการบูรณาการ ในสาระการเรียนรู้ของกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม กลุ่มสาระการ เรียนรู้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ ตามโครงสร้างหลักสูตร แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ปรับปรุงพุทธศักราช 2560)

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ประกอบด้วย 1) แบบสัมภาษณ์ (Interview) เกี่ยวกับองค์ความรู้ท้องถิ่น เรื่อง กล้วยหอมทองที่ทำยาง จังหวัดเพชรบุรี ความเหมาะสมของหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง กล้วยหอมทองที่ทำยาง ของโรงเรียนเขื่อนเพชร (ชลประทานสงเคราะห์) จังหวัดเพชรบุรี และผลการทดลองใช้หลักสูตรท้องถิ่น การถอดบทเรียน และการจัดการความรู้ท้องถิ่น 2) แบบทดสอบก่อนเรียน – หลังเรียน 3) แบบประเมินค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบทดสอบก่อนและหลังการใช้หลักสูตรท้องถิ่น และ 4) แบบประเมินความเหมาะสมของหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง กล้วยหอมทองที่ทำยาง

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนการวิจัยเป็น 4 ขั้นตอน ดังนี้

4.1 ขั้นตอนที่ 1 ขั้นเตรียมการ ผู้วิจัยและทีมวิจัยได้ศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศของชุมชนทำยาง ได้แก่ แนวโน้มของการพัฒนาท้องถิ่น ความต้องการของชุมชน สิ่งที่มีผลกระทบต่อการจัดการศึกษาและศักยภาพของโรงเรียน มีวัตถุประสงค์ในการศึกษาข้อมูลพื้นฐานเพื่อนำไปสู่การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น และการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม และกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ เรื่อง กล้วยหอมทองที่ทำยาง ของโรงเรียนเขื่อนเพชร(ชลประทานสงเคราะห์) จังหวัดเพชรบุรี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – 6 ปีการศึกษา 2565 โดยศึกษาจากเอกสาร ตำรา วรรณกรรมที่เกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร และการสำรวจข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับความต้องการจำเป็นในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น ของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน ประชาชนชาวบ้าน ผู้นำชุมชน ประธานคณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครองนักเรียน และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – 6 โรงเรียนเขื่อนเพชร (ชลประทานสงเคราะห์) รวมทั้งสิ้น 25 คน

4.2 ขั้นตอนที่ 2 การสร้างองค์ความรู้ท้องถิ่น ผู้วิจัยและทีมวิจัย ได้ทำการศึกษาวิจัยองค์ความรู้ท้องถิ่น เรื่อง กล้วยหอมทองที่ทำยาง จังหวัดเพชรบุรี โดยการสัมภาษณ์จากประชาชนชาวบ้าน และศึกษาเอกสารเกี่ยวกับกล้วยหอมทอง และนำข้อมูลทำการวิเคราะห์สังเคราะห์จัดทำเป็นองค์ความรู้ท้องถิ่น ผู้วิจัยและทีมวิจัยได้ร่วมกันนำองค์ความรู้ที่ได้จากการลงพื้นที่วิจัย มาทำการสัมภาษณ์ประชาชนชาวบ้าน เพื่อตรวจสอบความถูกต้องขององค์ความรู้โดยประชาชนชาวบ้าน ร่วมกันให้ความคิดเห็นและตรวจสอบความถูกต้องขององค์ความรู้ที่ได้ศึกษาวิจัยไว้ แล้วผู้วิจัยนำข้อคิดเห็นมาแยกแยะจัดประเภทขององค์ความรู้เกี่ยวกับกล้วยหอมทองที่ทำยาง ของโรงเรียนเขื่อนเพชร (ชลประทานสงเคราะห์) จังหวัดเพชรบุรี และผู้วิจัยและทีมวิจัย ร่วมกันปรับปรุงข้อบกพร่องให้มีความสมบูรณ์ถูกต้องตามคำแนะนำของประชาชนชาวบ้าน โดยการจัดแบ่งตามประเภท ได้แก่ 1) บริบทของอำเภอทำยาง 2) ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ของกล้วยหอมทองที่ทำยาง 3) วิธีการปลูกกล้วยหอมทอง

4) การแปรรูปกล้วยหอมทองที่ทำยาง 5) การตลาด

4.3 ขั้นตอนที่ 3 การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น (ฉบับร่าง) เรื่อง กล้วยหอมทองที่ทำยาง ของโรงเรียนเขื่อนเพชร(ชลประทานสงเคราะห์) จังหวัดเพชรบุรี โดยใช้กระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม ผู้วิจัยและทีมวิจัย ร่วมดำเนินการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น (ฉบับร่าง) มีกระบวนการดำเนินงาน 7 ขั้นตอน ดังต่อไปนี้ 1) วิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด 2)

กำหนดสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น โดยจะต้องกำหนดให้สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด
 ชั้นปี

3) จัดทำคำอธิบายรายวิชา 4) จัดทำหน่วยการเรียนรู้ และวิเคราะห์ตัวชี้วัด และสาระการเรียนรู้
 ท้องถิ่น จากนั้นนำมาจัดเป็นหมวดหมู่ และกำหนดชื่อหน่วยการเรียนรู้ 5) กำหนดโครงสร้างเวลา
 เรียนของหลักสูตรสถานศึกษา 6) จัดทำหน่วยการเรียนรู้และแผนการจัดการเรียนรู้ 7) จัดทำ
 รูปเล่มหลักสูตรท้องถิ่น ประกอบไปด้วย ปกนอก ปกใน คำนำ สารบัญ วิสัยทัศน์ พันธกิจ
 เป้าหมาย คุณลักษณะอันพึงประสงค์ โครงสร้างเวลาเรียน มาตรฐานการเรียนรู้ การวิเคราะห์
 มาตรฐานและตัวชี้วัด ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นคำอธิบายรายวิชา หน่วยการเรียนรู้
 แผนการจัดการเรียนรู้ กระบวนการจัดการเรียนรู้ สื่อ/แหล่งการเรียนรู้ ภาคผนวก และคณะผู้จัดทำ
 หลักสูตรท้องถิ่น

องค์ประกอบของหลักสูตร 13 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) วิสัยทัศน์ 2) พันธกิจ 3) จุดหมาย
 4) สมรรถนะสำคัญ 5) คุณลักษณะอันพึงประสงค์ 6) โครงสร้างเวลาเรียน 7) คำอธิบายรายวิชา 8)
 การวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้ และตัวชี้วัด 9) หน่วยการเรียนรู้ 10) รายละเอียดของหน่วยการ
 เรียนรู้ 11) แผนการจัดการเรียนรู้ 12) สื่อ/แหล่งเรียนรู้ 13) การวัดผลและประเมินผล และในการ
 เขียนแผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้ข้อมูลองค์ความรู้ท้องถิ่นที่ได้จากการศึกษาวิจัย ซึ่งสอดคล้องกับ
 มาตรฐานและตัวชี้วัดตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับ
 ปรับปรุง พุทธศักราช 2560)

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยบูรณาการ 3 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ได้แก่ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
 สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม และงานอาชีพ

4.4 ขั้นตอนที่ 4 ขั้นทดลองใช้หลักสูตรท้องถิ่น ประเมิน และปรับปรุงหลักสูตร
 ท้องถิ่น 1) การทดลองใช้หลักสูตรท้องถิ่น ผู้วิจัยและทีมวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและ
 ครูผู้สอนนำโครงร่างหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง กล้วยหอมทองที่ทำยาง ของโรงเรียนเขื่อนเพชร
 (ชลประทานสงเคราะห์) จังหวัดเพชรบุรี โดยใช้กระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม ไป
 ทำการทดลองใช้ในการจัดการเรียนการสอนกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – 6 ของโรงเรียน
 เขื่อนเพชร(ชลประทานสงเคราะห์) จังหวัดเพชรบุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
 เพชรบุรี เขต 2 ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565 2) การประเมินผลหลักสูตรท้องถิ่น โดยมีการ
 ประเมิน 5 ด้าน คือ (1) ประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน (2) การ
 ประเมินผลด้านทักษะการปฏิบัติการแปรรูปกล้วยหอมทองที่ทำยาง (3) การประเมินผลด้าน
 คุณลักษณะที่พึงประสงค์ในการทำงาน และ (4) การประเมินหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง กล้วยหอมทอง
 ที่ทำยาง ของโรงเรียนเขื่อนเพชร(ชลประทานสงเคราะห์) จังหวัดเพชรบุรี โดยใช้กระบวนการวิจัย
 เชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม โดยผู้วิจัยได้ประเมินความเหมาะสมของหลักสูตรท้องถิ่น โดยทำการ
 ประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบของหลักสูตร ความเหมาะสมของหน่วยการเรียนรู้ และ
 ความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ โดยผู้วิจัยได้ร่วมกับผู้เกี่ยวข้องทุกภาคส่วนในชุมชน (5)
 การประเมินผลการใช้หลักสูตรท้องถิ่น ถอดบทเรียนและจัดการความรู้ท้องถิ่น เรื่อง กล้วยหอมทอง
 ที่ทำยาง ของโรงเรียนเขื่อนเพชร(ชลประทานสงเคราะห์) จังหวัดเพชรบุรี โดยใช้กระบวนการวิจัย

เชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม หลังการนำหลักสูตรท้องถิ่นไปทดลองใช้กับกลุ่มเป้าหมายเสร็จเรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยและผู้เกี่ยวข้องทุกภาคส่วนทั้งบุคลากรในโรงเรียนและบุคลากรในชุมชนซึ่งส่วนหนึ่งเป็นผู้ร่วมวิจัยและอีกส่วนหนึ่งเป็นผู้เกี่ยวข้อง ได้ทำการประเมินด้านข้อบ่งชี้ เนื้อหาสาระ ด้านองค์ประกอบของหลักสูตร และด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน จากผู้เกี่ยวข้องทุกภาคส่วน และ 3) การปรับปรุงหลักสูตรท้องถิ่น ผู้วิจัยและทีมวิจัย นำผลที่ได้จากการทดลองใช้หลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง กล้วยหอมทองที่ทำยาง ของโรงเรียนเขื่อนเพชร(ชลประทานสงเคราะห์) จังหวัดเพชรบุรี โดยใช้กระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (ฉบับร่าง) มาปรับปรุงหลักสูตรท้องถิ่น จะได้หลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง กล้วยหอมทองที่ทำยาง ของโรงเรียนเขื่อนเพชร(ชลประทานสงเคราะห์) จังหวัดเพชรบุรี โดยใช้กระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม ที่มีความสมบูรณ์และมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

5. การวิเคราะห์ข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลประกอบด้วยการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบบประเมินทักษะการปฏิบัติ และแบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ มีดังนี้ การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนที่ได้จากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบประเมินทักษะการปฏิบัติ และแบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในเรื่อง กล้วยหอมทองที่ทำยาง ของโรงเรียนเขื่อนเพชร(ชลประทานสงเคราะห์) จังหวัดเพชรบุรี

6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และส่วนการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา

ผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาค้นคว้าความรู้ท้องถิ่น เรื่อง กล้วยหอมทองที่ทำยาง จังหวัดเพชรบุรี ผลการวิจัยพบว่า บริบทของอำเภอท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี ประกอบด้วย ประวัติความเป็นมาของอำเภอท่ายาง สภาพภูมิประเทศ ที่ตั้ง อาณาเขต ลักษณะภูมิประเทศ ลักษณะภูมิอากาศ สภาพสังคม วัฒนธรรมและประเพณี ประชากร การเมืองการปกครอง สภาพทางเศรษฐกิจ สภาพอาชีพ ความเป็นมาของกล้วยหอมทองที่ทำยาง แบ่งออกเป็น 5 ประเด็น คือ 1) บริบทของอำเภอท่ายาง ได้แก่ (1) ประวัติความเป็นมาของอำเภอท่ายาง (2) สภาพภูมิประเทศและการวิเคราะห์สถานการณ์ปัจจุบันของอำเภอท่ายาง (3) สภาพทางสังคม วัฒนธรรม และประเพณี ประชากร การเมืองการปกครองของอำเภอท่ายาง (4) สภาพทางเศรษฐกิจของอำเภอท่ายาง (5) สภาพอาชีพของอำเภอท่ายาง 2) ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ของกล้วยหอมทองที่ทำยาง ได้แก่ (1) ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ของกล้วยหอมทองที่ทำยาง ราก ลำต้น ใบ ดอก/ปื และผล (2) ประโยชน์ของกล้วยหอมทอง 3) วิธีการปลูกกล้วยหอมทอง กล้วยหอมทองเป็นพืชเศรษฐกิจหลักของเกษตรกรอำเภอท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี มีการปลูกกันอย่างแพร่หลาย และมีศักยภาพในการส่งออกโดยเฉพาะตลาดญี่ปุ่น ซึ่งนับวันแนวโน้มความต้องการของตลาดยิ่งเพิ่มมากขึ้น เนื่องจากคุณลักษณะของกล้วยหอม

ทองเมื่อสุกสีผิวของกล้วยจะเปลี่ยนเป็นสีเหลืองทอง รสชาติดี และมีกลิ่นหอมน่ารับประทาน และปลอดภัย ซึ่งการปลูกกล้วยหอมทองมีวิธีการปลูกและดูแลรักษา ประกอบด้วย (1) การเตรียมดิน (2) การปลูกหน่อ (3) การให้น้ำ (4) การใส่ปุ๋ย (5) การแต่งหน่อ (6) การตัดแต่งใบ (7) การออกปลี (8) การค้ำยัน (9) การห่อเครือ (10) โรคกล้วย (11) การดูแลรักษา (12) ระยะเวลาการเก็บเกี่ยว 4) การแปรรูปกล้วยหอมทองที่ทำยาง กล้วยหอมทองที่ทำยาง สามารถนำมาแปรรูปเป็นอาหารประเภทต่าง ๆ ได้หลายชนิดได้แก่ (1) กล้วยหอมทองกวน 3 รส (2) กล้วยหอมทองอบแห้ง (3) กล้วยหอมทองตากพลังงานแสงอาทิตย์ (4) วาฟเฟิลกรอบกล้วยหอมทอง (5) โมเลนกล้วยหอมทอง (6) แป้งกล้วยหอมทอง และนำมาแปรรูปเป็นของใช้ ได้หลายชนิด ได้แก่ (1) น้ำหมักจากเปลือกกล้วย และ (2) น้ำยาครี้อาตสูตรเปลือกกล้วย และ 5) การตลาด คือ เครื่องมือทางการตลาด ที่นำมาใช้ร่วมกัน และใช้อย่างสอดคล้อง เพื่อให้บรรลุเป้าหมายทางการตลาด เพื่อเพิ่มมูลค่าให้สินค้า ผลิตภัณฑ์ หรือบริการ ประกอบด้วย 4 ปัจจัยหลัก (4P) คือ ผลิตภัณฑ์ (Product) ราคา (Price) ช่องทางการจัดจำหน่าย (Place) และการส่งเสริมการตลาด (Promotion)

ตอนที่ 2 ผลการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง กล้วยหอมทองที่ทำยาง ของโรงเรียนเขื่อนเพชร(ชลประทานสงเคราะห์) จังหวัดเพชรบุรี โดยใช้กระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม ผลการวิจัยพบว่า

1. เนื้อหาสาระของหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง กล้วยหอมทองที่ทำยาง ของโรงเรียนเขื่อนเพชร(ชลประทานสงเคราะห์) จังหวัดเพชรบุรี โดยกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม เป็นองค์ประกอบของหลักสูตร ที่มีการบูรณาการใน 3 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ได้แก่ กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม และกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – 6 ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช พ.ศ. 2560)

2. ผลการจัดทำหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง กล้วยหอมทองที่ทำยาง ของโรงเรียนเขื่อนเพชร(ชลประทานสงเคราะห์) จังหวัดเพชรบุรี โดยกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – 6 ประกอบด้วย หน่วยการเรียนรู้ จำนวน 5 หน่วยการเรียนรู้ได้แก่ หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 บริบทอำเภอท่ายาง หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 สารอาหารและประโยชน์ของกล้วยหอมทองที่ทำยาง หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 การปลูกกล้วยหอมทองที่ทำยาง หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 การแปรรูปกล้วยหอมทองที่ทำยาง หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 การตลาด กล้วยหอมทองที่ทำยาง เป็นสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นที่มีความสอดคล้องกับสาระการเรียนรู้และมาตรฐานการเรียนรู้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม และการทำงานอาชีพ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2551

3. ผลการจัดทำหลักสูตรท้องถิ่นเรื่อง เรื่อง กล้วยหอมทองที่ทำยาง ของโรงเรียนเขื่อนเพชร(ชลประทานสงเคราะห์) จังหวัดเพชรบุรี โดยกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม พบว่า มีองค์ประกอบของหลักสูตร 13 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) วิสัยทัศน์ 2) พันธกิจ 3) จุดหมาย 4) สมรรถนะสำคัญ 5) คุณลักษณะอันพึงประสงค์ 6) โครงสร้างเวลาเรียน 7) คำอธิบาย

รายวิชา 8) การวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้ และตัวชี้วัด 9) หน่วยการเรียนรู้ 10) รายละเอียดของหน่วยการเรียนรู้ 11) แผนการจัดการเรียนรู้ 12) สื่อ/แหล่งเรียนรู้ 13) การวัดผลและประเมินผล

4. ผลการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง กล้วยหอมทองที่ทำยาง ของโรงเรียนเชื่อนเพชร(ชลประทานสงเคราะห์) จังหวัดเพชรบุรี โดยกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม ผลการวิจัยพบว่า มีการทำแผนการจัดการเรียนรู้รายชั่วโมง มีแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยมุ่งให้ผู้เรียนพัฒนาตนเองตามศักยภาพ คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล เพื่อให้บรรลุมาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ในหลักสูตร รวมทั้งเสริมสร้างสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ และพัฒนาทักษะต่าง ๆ เพื่อให้ผู้เรียนบรรลุตามเป้าหมาย โดยมีจำนวน 5 แผนการจัดการเรียนรู้ คือ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง บริบทอำเภอนาทายาง ใช้เวลาในการสอน 2 ชั่วโมง แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง สารอาหารและประโยชน์ของกล้วยหอมทองที่ทำยาง ใช้เวลาในการสอน 2 ชั่วโมง แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง การปลูกกล้วยหอมทองที่ทำยาง ใช้เวลาในการสอน 6 ชั่วโมง แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง การแปรรูปกล้วยหอมทองที่ทำยาง ใช้เวลาในการสอน 8 ชั่วโมง แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5 เรื่อง การตลาดกล้วยหอมทองที่ทำยาง ใช้เวลาในการสอน 2 ชั่วโมง รวม 20 ชั่วโมง

ตอนที่ 3 ผลการใช้หลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง กล้วยหอมทองที่ทำยาง ของโรงเรียนเชื่อนเพชร(ชลประทานสงเคราะห์) โดยใช้กระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม

1. ผลการใช้หลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง กล้วยหอมทองที่ทำยาง ของโรงเรียนเชื่อนเพชร (ชลประทานสงเคราะห์) จังหวัดเพชรบุรี โดยกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม พบว่า ตารางที่ 1 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง กล้วยหอมทองที่ทำยาง ของโรงเรียนเชื่อนเพชร (ชลประทานสงเคราะห์) จังหวัดเพชรบุรี โดยกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม ก่อนเรียนและหลังเรียน มีผลดังตารางต่อไปนี้

	คะแนนก่อนเรียน		คะแนนหลังเรียน		เพิ่มขึ้น
	(μ)	(σ)	(μ)	(σ)	คะแนน
เฉลี่ย	9.69	3.19	29.15	3.67	19.46
ร้อยละ	24.23		72.88		48.65

จากตารางที่ 1 พบว่า นักเรียนที่เรียนหลักสูตรนี้มีคะแนนสอบหลังเรียนเพิ่มขึ้นจากคะแนนสอบก่อนเรียนอย่างชัดเจน โดยนักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนมีค่า $\mu = 9.69$, $\sigma = 3.19$ คิดเป็นร้อยละ 24.23 และคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนมีค่า $\mu = 29.15$, $\sigma = 3.67$ คิดเป็นร้อยละ 72.88 คะแนนเฉลี่ยร้อยละของควมก้าวหน้าเพิ่มขึ้น ร้อยละ 48.65

ตารางที่ 2 การประเมินทักษะการปฏิบัติการแปรรูปกล้วยหอมทองที่ทำอย่าง มีรายละเอียด ดังนี้

การปฏิบัติ	คะแนนเต็ม	คะแนนเฉลี่ย (μ)	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ)	ความหมาย
 ทักษะกระบวนการในการ				
ทำงาน	3	2.53	0.51	ดี
- การเตรียมวัสดุและ	3	2.61	0.50	ดี
เครื่องมือ	3	2.76	0.43	ดี
- การใช้เครื่องมือเหมาะสม				
กับงาน	3	2.69	0.48	ดี
- การปฏิบัติการแปรรูป	3	2.61	0.50	ดี
กล้วยหอมทอง	3	2.69	0.48	ดี
ตามขั้นตอน				
- ความคล่องแคล่วในการ				
ทำงาน				
- การเก็บรักษาเครื่องมือ				
- การเตรียมผลิตภัณฑ์เพื่อ				
จำหน่าย				
รวมเฉลี่ย	3	2.62	0.47	ดี

จากตารางที่ 2 พบว่า ผลการประเมินทักษะการปฏิบัติการแปรรูปกล้วยหอมทองที่ทำอย่าง ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – 6 มีคะแนนเฉลี่ยรวม 2.62 คะแนนอยู่ในระดับดี การปฏิบัติที่มีคะแนน เฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ การปฏิบัติการแปรรูปกล้วยหอมทองตามขั้นตอน ($\mu = 2.76$, $\sigma = 0.43$) รองลงมาได้แก่ ความคล่องแคล่วในการทำงาน ($\mu = 2.69$, $\sigma = 0.48$) การเตรียมผลิตภัณฑ์เพื่อจำหน่าย ($\mu = 2.69$, $\sigma = 0.48$) การใช้เครื่องมือเหมาะสม ($\mu = 2.61$, $\sigma = 0.50$) เก็บรักษาเครื่องมือ ($\mu = 2.61$, $\sigma = 0.50$) และ น้อยที่สุด ได้แก่ การเตรียมวัสดุและเครื่องมือ ($\mu = 2.53$, $\sigma = 0.51$)

ตารางที่ 3 ผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในการทำงาน มีรายละเอียด ดังนี้

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ในการทำงาน	คะแนนเฉลี่ย (μ)	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (σ)	ความหมาย
ความซื่อสัตย์สุจริต	2.92	0.28	มีคุณลักษณะ อยู่ใน ระดับดี
ความมีวินัย	2.69	0.48	มีคุณลักษณะ อยู่ใน

			ระดับดี
ความพอเพียง	2.92	0.28	มีคุณลักษณะอยู่ในระดับดี
ความมุ่งมั่นในการทำงาน	2.77	0.44	มีคุณลักษณะอยู่ในระดับดี
การมีจิตสำนึกรักท้องถิ่นทำ ยาง	3.00	0.00	มีคุณลักษณะอยู่ในระดับดี
รวม	2.86	1.11	มีคุณลักษณะอยู่ในระดับดี

จากตารางที่ 3 พบว่า ผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในการทำงาน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 - 6 โรงเรียนเขื่อนเพชร(ชลประทานสงเคราะห์) ในการเรียนหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง กล้วยหอมทองที่ทำยาง ของโรงเรียนเขื่อนเพชร(ชลประทานสงเคราะห์) จังหวัดเพชรบุรี โดยกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม ในภาพรวมมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในการทำงาน อยู่ในระดับดี เมื่อแยกพิจารณารายด้าน พบว่าคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในการทำงานของนักเรียนสูงสุด ได้แก่ การมีจิตสำนึกรักท้องถิ่นทำยาง ($\mu = 3.00$, $\sigma = 0.00$) รองลงมา ได้แก่ ความซื่อสัตย์สุจริต ($\mu = 2.92$, $\sigma = 0.28$) ความพอเพียง ($\mu = 2.92$, $\sigma = 0.28$) และความมุ่งมั่นในการทำงาน ($\mu = 2.77$, $\sigma = 0.44$) และ น้อยที่สุด ได้แก่ ความมีวินัย ($\mu = 2.69$, $\sigma = 0.48$)

2. ผลการประเมินหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง กล้วยหอมทองที่ทำยาง ของโรงเรียนเขื่อนเพชร(ชลประทานสงเคราะห์) จังหวัดเพชรบุรี ได้นำแบบประเมินความเหมาะสมของหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง กล้วยหอมทองที่ทำยาง ของโรงเรียนเขื่อนเพชร(ชลประทานสงเคราะห์) จังหวัดเพชรบุรี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 - 6 พบว่า หลักสูตรท้องถิ่นมีความเหมาะสมในด้านโครงสร้างของหลักสูตรท้องถิ่น มีองค์ประกอบครบถ้วน ได้แก่ หลักการ วิสัยทัศน์ พันธกิจ จุดหมายสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ โครงสร้างเวลาเรียน การวิเคราะห์มาตรฐานตัวชี้วัด สาระการเรียนรู้ คำอธิบายรายวิชา หน่วยการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ สื่อ/แหล่งเรียนรู้ และการวัดผลประเมินผล สอดคล้องกับความคิดเห็นของนางทิพย์สุดา คำเกตุ นายสุริยะ ชวงค์ นายนิวัฒน์ นวนไทย และนายเฉลิมศักดิ์ ช่างเผือก ที่มีความคิดเห็นว่าเป็นหลักสูตรที่มีความเหมาะสมกับท้องถิ่นอย่างแท้จริง เพราะกล้วยหอมทองที่ทำยาง เป็นพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของชุมชนทำยาง จังหวัดเพชรบุรี ส่วนด้านหน่วยการเรียนรู้ พบว่า ผู้อำนวยการโรงเรียนมีความคิดเห็นว่าการกำหนดหัวข้อเรื่องและเนื้อหาได้อย่างเหมาะสม มีการแบ่งหน่วยการเรียนรู้ได้อย่างชัดเจน และครอบคลุมเนื้อหาความรู้ มีการบูรณาการเนื้อหาความรู้ และสอดคล้องกับสาระการเรียนรู้แกนกลางฯ พุทธศักราช 2551 และที่แก้ไขเพิ่มเติม 2560 ซึ่งเน้นให้นักเรียนสร้างองค์ความรู้จากการลงมือปฏิบัติจริง สอดคล้องกับความคิดเห็นของ นางทิพย์สุดา คำเกตุ นายสุริยะ ชวงค์ นายนิวัฒน์ นวนไทย และนายเฉลิมศักดิ์ ช่างเผือก ที่มีความคิดเห็นว่าเป็น หน่วยการเรียนรู้มีหัวข้อและเนื้อหาชัดเจนเหมาะสมกับท้องถิ่น ครอบคลุมเนื้อเรื่อง มีการเรียงลำดับการเรียนรู้และการปฏิบัติ

อย่างเป็นขั้นตอน เหมาะสมกับวัยและระดับของนักเรียน ส่วนด้านแผนการจัดการเรียนรู้ พบว่า ผู้อำนวยการโรงเรียนมีความคิดเห็นว่า แผนการจัดการเรียนรู้มีความเหมาะสมในเรื่องการเรียงลำดับเนื้อหาวิชา มีการกำหนดวัตถุประสงค์แต่ละแผนไว้อย่างชัดเจนสอดคล้องและครอบคลุมกับเนื้อหา และมีกำหนดกิจกรรมที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนไว้อย่างเหมาะสม และนักเรียนได้เรียนรู้จากการปฏิบัติจริง สอดคล้องกับความคิดเห็นของ นางทิพย์สุตา คำเกตุ นายสุริยะ ชูวงศ์ นายนิวัฒน์ นวนไทย และนายเถลิงศักดิ์ ช้างเผือก ที่มีความคิดเห็นว่า แผนการจัดการเรียนการสอน มีความชัดเจนเหมาะสมกับท้องถิ่น เพราะทำให้นักเรียนเกิดความรักความภาคภูมิใจในการลงมือปฏิบัติจริงทุกกิจกรรม และสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ โดยภาพรวมผู้เกี่ยวข้องทุกภาคส่วนมีความพึงพอใจในหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง กล้วยหอมทองที่ทำยางของโรงเรียนเขื่อนเพชร(ชลประทานสงเคราะห์) จังหวัดเพชรบุรี ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – 6 เพราะหลักสูตรท้องถิ่นมีความเหมาะสมและสอดคล้องกับท้องถิ่น ซึ่งเป็นการส่งเสริมให้นักเรียนเกิดความรักความภาคภูมิใจในท้องถิ่น และสามารถนำองค์ความรู้ เรื่อง กล้วยหอมทองที่ทำยาง ซึ่งเป็นพืชเศรษฐกิจหลักของชุมชนอำเภอทำยางไปใช้ในการประกอบอาชีพได้ในอนาคต ทั้งนี้เนื่องจากหลักสูตรมีความเหมาะสมกับผู้เรียนและสอดคล้องกับท้องถิ่น ซึ่งเป็นการถ่ายทอดทอดความรู้โดยการนำชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน ทำให้นักเรียนให้ความสนใจ ตั้งใจเรียนรู้ และสามารถปฏิบัติกิจกรรมที่กำหนดไว้ได้ ผู้วิจัยมีความเห็นว่า ประชาชนชาวบ้านมีความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ได้เป็นอย่างดี ทำให้นักเรียนมีความสนใจและกล้าซักถามความรู้ต่าง ๆ ทำให้นักเรียนได้รับความรู้ เกิดความรักความภาคภูมิใจในท้องถิ่นของตนเอง และสามารถนำทรัพยากรในท้องถิ่นมาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ในการประกอบอาชีพในอนาคต

3. ผลการจัดการความรู้ท้องถิ่น โดยการสัมภาษณ์ ผู้ให้สัมภาษณ์ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน ประชาชนชาวบ้าน ประธานกรรมการสถานศึกษา ผู้นำชุมชน ผู้ปกครองนักเรียน และตัวแทนนักเรียน ร่วมกันประเมิน ปรากฏว่าผู้ให้สัมภาษณ์ทุกคนมีความพึงพอใจในการทดลองใช้หลักสูตรท้องถิ่น เนื้อหาสาระขององค์ความรู้ท้องถิ่น เรื่อง กล้วยหอมทอง มีความเหมาะสมกับผู้เรียน โดยในการศึกษาองค์ความรู้ท้องถิ่น และองค์ประกอบของหลักสูตร มีความสมบูรณ์ ทั้งในด้านหน่วยการเรียนรู้ และแผนการจัดการเรียนรู้ สามารถใช้ในการเรียนการสอนได้จริง ทั้งนี้เนื่องจากหลักสูตรมีความเหมาะสมกับผู้เรียนและสอดคล้องกับท้องถิ่น ซึ่งเป็นการถ่ายทอดทอดความรู้ที่มีอยู่ในท้องถิ่นทำให้นักเรียนเกิดความรัก ความภาคภูมิใจ เห็นคุณค่า และมีจิตสำนึกรักในท้องถิ่นของตนเอง

อภิปรายผล

การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง กล้วยหอมทองที่ทำยาง ของโรงเรียนเขื่อนเพชร (ชลประทานสงเคราะห์) จังหวัดเพชรบุรี โดยใช้กระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม ผู้วิจัยสามารถอภิปรายผลการวิจัยได้ ดังนี้

1. ผลการศึกษาองค์ความรู้ท้องถิ่น เรื่อง กล้วยหอมทองที่ทำยาง จังหวัดเพชรบุรี พบว่า องค์ความรู้ท้องถิ่น เรื่อง กล้วยหอมทองที่ทำยาง มีองค์ประกอบที่สำคัญ 5 ส่วน คือ 1) บริบทของอำเภอท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี 2) ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ของกล้วยหอมทองที่ทำยาง 3) วิธีการปลูกกล้วยหอมทอง 4) การแปรรูปกล้วยหอมทองที่ทำยาง 5) การตลาด โดยการนำองค์ความรู้จากท้องถิ่นที่ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาวิจัย มาจัดทำเป็นองค์ประกอบของหลักสูตรและพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เพื่อให้สถานศึกษาได้นำหลักสูตรท้องถิ่นไปใช้จัดกิจกรรมการเรียนการสอน และให้นักเรียนได้ศึกษาเกี่ยวกับท้องถิ่นของตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของปริญญญา สังขันธ์ (2560 : 124 – 134) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง ผลิตภัณฑ์จากมะพร้าวที่บ้านลาดเป้ง ของโรงเรียนวัดลาดเป้ง จังหวัดสมุทรสงคราม โดยกระบวนการวิจัยแบบมีส่วนร่วม ผลการวิจัยพบว่า 1) องค์ความรู้ท้องถิ่น เรื่อง ผลิตภัณฑ์จากมะพร้าวที่บ้านลาดเป้ง ตำบลนางตะเคียน อำเภอเมืองสมุทรสงคราม จังหวัดสมุทรสงคราม คือ (1) บริบทที่บ้านลาดเป้ง (2) มะพร้าวที่บ้านลาดเป้งมี 3 พันธุ์ คือ พันธุ์สุริษาหรือพันธุ์สินหา พันธุ์สายบัว พันธุ์เหียงบ้อง และ (3) ผลิตภัณฑ์จากมะพร้าวที่วัดลาดเป้ง จะเห็นได้ว่าองค์ความรู้ต้องมีเนื้อหาเกี่ยวกับบริบทของท้องถิ่น และการนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันของนักเรียน

2. ผลการวิจัย พบว่า การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง กล้วยหอมทองที่ทำยาง ของโรงเรียนเขื่อนเพชร(ชลประทานสงเคราะห์) จังหวัดเพชรบุรี เพื่อให้ได้หลักสูตรที่มีคุณภาพตามวัตถุประสงค์และมีความเหมาะสม เนื่องมาจากผู้วิจัยได้ใช้กระบวนการและขั้นตอนในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น ซึ่งประกอบด้วย การสำรวจและวิเคราะห์ความต้องการของท้องถิ่น วิเคราะห์หลักสูตรแกนกลาง กำหนดความเหมาะสมของชั้นเรียน การจัดทำหลักสูตร(ฉบับร่าง) การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ การตรวจสอบคุณภาพของหลักสูตรและแผนการจัดการเรียนรู้ การทดลองใช้หลักสูตร และการประเมินผลการใช้หลักสูตร แล้วทำการปรับปรุงแก้ไขหลักสูตร ซึ่งได้นำแนวคิดและทฤษฎีกระบวนการและขั้นตอนในการพัฒนาหลักสูตรของ ชูชัย มีนุษ (2555 : 49-55) และ บงกชพร กรุดนา (2555 : 23-29) ตลอดจนนำแนวคิดทฤษฎีการวิจัยเชิงปฏิบัติการอย่างมีส่วนร่วม ของธีรวุฒิ เอกะกุล (2558 : 66) นงนภัส คู่ขวัญเที่ยงกมล (2551 : 180-181) วีระยุทธ ชาติกาญจน์ (2557 : 321) และใช้แนวทางของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552 : 4 – 35) การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participatory Action Research หรือ PAR) พบว่า เป็นการศึกษาค้นคว้าหาความรู้เพื่อแก้ไขปรับปรุงปัญหาที่เกิดขึ้น ด้วยการให้นักวิจัยและทีมผู้วิจัย ร่วมมือร่วมใจดำเนินการวิจัยทุกขั้นตอน เพื่อพัฒนาสิ่งหนึ่งสิ่งใดในพื้นที่การวิจัยให้ดีขึ้นอย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้น ในการวิจัยครั้งนี้ จึงเป็นความร่วมมือของทุกภาคส่วนในชุมชน ซึ่งการตรวจสอบโครงสร้างหลักสูตรท้องถิ่น ผู้วิจัยได้นำองค์ประกอบของหลักสูตรเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญประเมินความเหมาะสมและความสอดคล้องขององค์ประกอบโครงสร้างหลักสูตร พบว่า โครงร่างหลักสูตรมีความเหมาะสม ครบคลุม และสอดคล้องกันทุกประเด็น หลังจากนั้นนำโครงร่างไปปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ ก่อนนำไปทดลองใช้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของปริญญญา สังขันธ์ (2560 : 76 - 78) ศึกษาเรื่องการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง ผลิตภัณฑ์จากมะพร้าวที่บ้านลาดเป้ง ของ โรงเรียนวัดลาด

เป็ง จังหวัดสมุทรสงคราม โดยใช้กระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม ที่ได้นำองค์ประกอบของหลักสูตรไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ ความเหมาะสมและความสอดคล้องขององค์ประกอบของหลักสูตร เพื่อนำข้อบกพร่องมาปรับปรุงแก้ไข ก่อนนำหลักสูตรไปทดลองใช้ ซึ่งการทำเช่นนี้ ส่งผลให้หลักสูตรมีความสมบูรณ์ขึ้น มีความสอดคล้องและเหมาะสมที่จะนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

3. ผลการวิจัย พบว่า การทดลองใช้หลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง กล้วยหอมทองที่ทำยาง ของโรงเรียนเขื่อนเพชร(ชลประทานสงเคราะห์) จังหวัดเพชรบุรี สามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามที่กำหนดไว้ในแผนการจัดการเรียนรู้ได้เป็นอย่างดี นักเรียนมีส่วนร่วมและลงมือปฏิบัติจริงทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ปรากฏว่า นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน มีทักษะการปฏิบัติการแปรรูปกล้วยหอมทองที่ทำยาง และมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในการทำงาน อยู่ในระดับดี ทั้งนี้เนื่องมาจากหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง กล้วยหอมทองที่ทำยาง ของโรงเรียนเขื่อนเพชร(ชลประทานสงเคราะห์) จังหวัดเพชรบุรี ได้ผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญว่าโครงสร้างหลักสูตร กิจกรรมการจัดการเรียนรู้ การวัดผลและประเมินผลมีความเหมาะสมกับผู้เรียน องค์ความรู้ที่ได้มาจากปราชญ์ชาวบ้านในท้องถิ่น และร่วมเป็นผู้ดำเนินการจัดการเรียนรู้ร่วมกับครูผู้สอน ซึ่งมีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนมีขอบข่ายเนื้อหาที่กระตุ้นความสนใจของนักเรียน ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ นอกจากนี้หลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง กล้วยหอมทองที่ทำยาง ของโรงเรียนเขื่อนเพชร(ชลประทานสงเคราะห์) จังหวัดเพชรบุรี เป็นหลักสูตรที่ส่งเสริมให้นักเรียนได้ค้นคว้าหาข้อมูลต่างๆ ในชุมชนจริง โดยการสัมภาษณ์ แล้วนำข้อมูลที่ได้อภิปรายร่วมกัน เพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกทักษะการสังเกต และฝึกทักษะการปฏิบัติ จนถึงการสรุปองค์ความรู้ ตลอดจนนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ กัญญา ระสิตานนท์ (2557 : 88 – 97) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง การขยายพันธุ์ยางพาราโดยการติดตา กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยีช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนบ้านโหนด จังหวัดสงขลา โดยได้กล่าวว่า หลักสูตรที่พัฒนาขึ้นมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องโดยภาพรวม วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังและสาระการเรียนรู้ คำอธิบายรายวิชา โครงสร้าง สาระการเรียนรู้ และเวลาเรียน แนวการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้การวัดผลและประเมินผล โครงสร้างการจัดหน่วยการเรียนรู้ และแนวการเรียนรู้เนื่องจากการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลพื้นฐาน ความต้องการของท้องถิ่น สภาพเศรษฐกิจ สังคม สภาพแวดล้อมและทรัพยากรของท้องถิ่น ความต้องการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง การขยายพันธุ์ยางพาราโดยการติดตาของนักเรียน ผู้ปกครองนักเรียนและคณะกรรมการสถานศึกษาของโรงเรียนบ้านโหนด เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น ก่อนที่จะนำมากำหนดองค์ประกอบของหลักสูตรแต่ละส่วนและยังได้มีการปรึกษากับอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์อย่างต่อเนื่อง ในระหว่างการจัดทำหลักสูตร โดย หลักสูตรท้องถิ่นที่พัฒนาขึ้น มีความเหมาะสมกับความต้องการของท้องถิ่นอย่างแท้จริง เปิดโอกาสให้ ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติจริงจากการ

ทำงานกลุ่ม เนื้อหาที่เรียนเป็นเรื่องใกล้ตัวผู้เรียน สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปพัฒนาเป็นอาชีพเสริม รายได้ให้แก่ตนเองและครอบครัวได้

องค์ความรู้ที่ได้จากศึกษา

1. โรงเรียนเขื่อนเพชร(ชลประทานสงเคราะห์) อำเภอยาง่าง จังหวัดเพชรบุรี ได้หลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง กล้วยหอมทองที่ท้ายาง ที่มีลักษณะสอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น ชุมชน และความต้องการของท้องถิ่นและนักเรียน เรื่อง กล้วยหอมทองที่ท้ายาง ของโรงเรียนเขื่อนเพชร(ชลประทานสงเคราะห์) จังหวัดเพชรบุรี โดยใช้กระบวนการวิจัยแบบมีส่วนร่วม
2. ผู้อำนวยการสถานศึกษา ครู และบุคลากรทางการศึกษา มีความรู้ความเข้าใจ และสามารถพัฒนาหลักสูตรและจัดการเรียนรู้ เรื่อง กล้วยหอมทองที่ท้ายาง ของโรงเรียนเขื่อนเพชร(ชลประทานสงเคราะห์) จังหวัดเพชรบุรี โดยใช้กระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม
3. นักเรียนเกิดองค์ความรู้ใหม่เชื่อมโยงกับความรู้พื้นฐานในท้องถิ่นของตนเอง และปฏิบัติจริงในแหล่งเรียนรู้จริงในชุมชน ทำให้นักเรียนรู้สักรัก ห่วงแหน ภูมิใจในท้องถิ่นของตนเอง
4. ชุมชนได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น ทำให้ชุมชนมีความมั่นใจ เชื่อมั่น กล้าคิด กล้าแสดงความคิดเห็นมากขึ้นโดยการพูดคุย แลกเปลี่ยนกันทั้งภายในและภายนอกชุมชน
5. โรงเรียน ชุมชน และสหกรณ์การเกษตรท้ายาง จังหวัดเพชรบุรี ได้นำหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง กล้วยหอมทองที่ท้ายาง ของโรงเรียนเขื่อนเพชร(ชลประทานสงเคราะห์) จังหวัดเพชรบุรี โดยใช้กระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม ไปเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ และขยายผล เพื่อให้ผู้ใช้ประโยชน์สามารถนำไปใช้ในการศึกษาค้นคว้าต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2553). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- _____. (2562). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดฯ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560). กรุงเทพฯ : ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- กัญญา ระสิตานนท์. (2552). การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง การขยายพันธุ์ยางพารา โดยการติดตาม กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนบ้านโนนด จังหวัดสงขลา. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา.
- ชูชัย มินุช. (2555). การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง ตาลโตนดที่บ้านไร่กว้าง ตำบลไร่สะท้อน อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี โดยกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี.

- ธีรฤติ เอกะกุล. (2552). การวิจัยปฏิบัติการ(Action Research). อุบลราชธานี : บริษัท ยงสวัสดิ์ อินเตอร์ กรุ๊ป จำกัด.
- นงนภัส คู่ขวัญ เทียงกมล. (2551). การวิจัยเชิงบูรณาการแบบองค์รวม. กรุงเทพฯ : บริษัท วีพริ้นท์ (1991) จำกัด.
- บงกชพร กรุดนาค. (2555). การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง สารสกัดสมุนไพรและปื้หมักธรรมชาติจากภูมิปัญญาท้องถิ่นตำบลกัลลหอง อำเภอยายาง จังหวัดเพชบุรี โดยการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชบุรี.
- ปริญญญา สังขนันท์. (2560). การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง ผลิตภัณฑ์จากมะพร้าวที่บ้านลาดเป้ง ของโรงเรียนวัดลาดเป้ง จังหวัดสมุทรสงคราม. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชบุรี.
- วีระยุทธ ชาตะกาญจน์. (2557). การวิจัยเพื่อพัฒนาการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ : บริษัท วี.พริ้นท์ (1991) จำกัด.
- สหกรณ์การเกษตรทำยาง. (2564). แผนกลยุทธ์ของสหกรณ์การเกษตรทำยาง จำกัด 2021. เพชบุรี. สหกรณ์การเกษตรทำยาง จำกัด.

